

EU nieuwsbrief 2023–2024 | 3

De EU Nieuwsbrief van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) is bedoeld om leden, studenten en belangstellenden, te informeren over (actuariële) ontwikkelingen in Europa.

Belangstellenden kunnen zich richten tot het redactiesecretariaat voor het regulier ontvangen van deze Nieuwsbrief.

Copyright berust bij het AG. Het overnemen van passages in andere publicaties is toegestaan met bronvermelding.

- **Pensioenen | 2**
- **Kapitaalmarktenunie | 5**
- **Solvency II | 7**

Pensioenen

Verkiezingen Europees Parlement

Na de verkiezingen voor het Europees Parlement (6 tot 9 juni 2024) keren veel Nederlandse Europarlementariërs niet terug. Enkele van hen hebben tijdens het afgelopen mandaat een actieve rol gespeeld binnen de Economische en Monetaire Zaken (ECON) Commissie van het Europees Parlement. Daarom roept de Nederlandse financiële sector de nieuw verkozen Europarlementariërs op te zorgen voor een krachtige Nederlandse vertegenwoordiging binnen ECON.

Leden van de ECON-commissie zijn verantwoordelijk voor het toezicht op het economisch en monetair beleid van de EU, de werking van de eurozone, de bankenunie, de kapitaalmarktenunie en de begrotingsdiscipline. Het Verbond van Verzekeraars, Dutch Fund Asset Management Association (DUFAS), de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen, de Nederlandse Vereniging van Banken en de Pensioenfederatie hebben deze oproep medeondertekend.

Herziening IORP II-richtlijn

De Europese Commissie is begonnen met de voorbereidende werkzaamheden voor de herziening van de IORPII-richtlijn, die de activiteiten van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPVs) regelt. Ze zal haar voorstel indienen tijdens haar nieuwe mandaat (2024–2029). PensionsEurope heeft een geactualiseerd standpunt over de herziening '[PensionsEurope's updated position paper on the IORP II review](#)', gepubliceerd op de webpagina van de Europese belangenbehartiger voor de aanvullende pensioenen.

Greenwashing in de financiële sector

Op 1 juni 2024 hebben de Europese Toezichthoudende Autoriteiten (EBA, EIOPA en ESMA – ESAs) elk een eigen rapport gepubliceerd over greenwashing in de financiële sector. Greenwashing wordt door de ESAs gedefinieerd als een handelwijze waarbij duurzaamheidsgerelateerde verklaringen, acties of mededelingen over het duurzaamheidsprofiel van een entiteit, een financieel product of financiële diensten niet duidelijk en eerlijk worden gepresenteerd. Dit kan misleidend zijn voor consumenten, beleggers of andere marktdeelnemers.

Het rapport dat EIOPA publiceerde richt zich voornamelijk op misleidende of ongegronde duurzaamheidsclaims in de verzekerings- of pensioensector. EIOPA adviseert instellingen onder meer om duurzaamheidsclaims nauwkeurig, consistent en in lijn met het profiel en businessmodel van de instelling te presenteren. Bovendien moeten deze claims worden onderbouwd met duidelijke argumenten en feiten. [Zie ook het persbericht van EIOPA](#) met de link naar het rapport.

IORP risk dashboard

Op 2 mei 2024 publiceerde EIOPA de tweede uitgave van het '[Risk Dashboard](#)' over IBPVs. Dit dashboard biedt een overzicht van de belangrijkste risico's en kwetsbaarheden voor de verschillende regelingen binnen de aanvullende pensioensector van de Europese Economische Ruimte (EER). Uit de tweede uitgave blijkt dat IBPVs momenteel aanzienlijk blootgesteld zijn aan markt- en vermogensrendementsrisico's vanwege de marktvolatiliteit en de kwetsbaarheid van de vastgoedmarkt. EIOPA zal het Risk Dashboard ieder kwartaal actualiseren. [Zie ook het persbericht van EIOPA met een link naar het dashboard.](#)

Herziening SFDR-regels

Sinds maart 2021 is [de verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector \(SFDR\)](#) van kracht. Deze verordening legt aan financiële marktpartijen, waaronder pensioenfondsen en verzekeraars, regels op om transparantie te geven over de duurzaamheid van hun beleggingsbeleid en beleggingen. In september 2023 heeft de Europese Commissie twee raadplegingen gelanceerd om feedback te verzamelen over de implementatie van de SFDR. De resultaten hiervan zijn sinds 3 mei 2024 beschikbaar en zijn gepubliceerd [op de website van de Europese Commissie](#).

Vergrijzing

De Raad heeft op 14 mei 2024 de ['Conclusies over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën in het licht van de vergrijzing'](#) vastgesteld. In deze conclusies benadrukt de Raad de belangrijkste bevindingen van [het Vergrijzingsverslag 2024](#), dat in april 2024 is gepubliceerd. Eén van de belangrijkste bevindingen is dat de grijze druk op lange termijn naar verwachting aanzienlijk zal toenemen. Het blijkt dat de toename van de arbeidsmarktparticipatie en positieve netto migratiestromen niet voldoende zullen zijn om de algemene daling van de bevolking in de werkende leeftijd te compenseren. Daarnaast is vastgesteld dat de verwachte afname van de beroepsbevolking betekent dat productiviteitsverbetering de enige drijvende kracht zal zijn voor potentiële bbp-groei.

De Raad bevestigt in de conclusies dat de economische en budgettaire gevolgen van de vergrijzing verder moeten worden aangepakt, onder meer door gezonde overheidsfinanciën tot stand te brengen, de productiviteit en de participatie- en werkgelegenheidsgraad te verhogen, en de stelsels voor pensioenen, gezondheidszorg en langdurige zorg aan deze uitdagingen aan te passen.

Kapitaalmarktenunie (KMU)

Rapport over versterking KMU

Op dit moment staan discussies over het Europese concurrentievermogen en de interne markt centraal op de politieke agenda van de EU. Het rapport [‘Much more than a market’](#), gepubliceerd op 18 april 2024 door voormalig Italiaans premier Enrico Letta over de toekomst van de interne markt en hoe de KMU te versterken, heeft mogelijke actiepunten benadrukt die waarschijnlijk op de agenda van de nieuwe Europese Commissie komen te staan. Zo roept het rapport op tot een belangrijke transformatie: de oprichting van een Unie voor sparen en beleggen, voortbouwend op de onvoltooide KMU. Door financiële diensten volledig te integreren in de eengemaakte markt, wil de Unie voor sparen en beleggen niet alleen Europese particuliere spaartegoeden binnen de EU houden, maar ook extra kapitaal uit het buitenland aantrekken.

Europese aanpak KMU

Directeur-generaal John Berrigan, verantwoordelijk voor de KMU binnen de Europese Commissie, vindt het bemoedigend om de recente dynamiek van het politieke debat over de KMU te zien. Hoewel de specifieke prioriteiten later dit jaar door de nieuwe Commissie zullen worden vastgesteld, is hij van mening dat men voorzichtig moet zijn met oproepen voor een grotere nationale focus in de aanpak van de EU-kapitaalmarkten, omdat de nationale bijzonderheden heel vaak een bron van fragmentatie zijn. De KMU moet gaan over één grote en ontwikkelde kapitaalmarkt voor de EU als geheel, in plaats van een verzameling afzonderlijke nationale markten. Daarom moeten we ons bij het opbouwen

van een interne EU-markt richten op de fundamentele kenmerken zoals een gemeenschappelijke insolventiewetgeving, uniforme belastingprocedures, gemeenschappelijk toezicht, uniforme standaarden voor jaarrekeningen en gemeenschappelijk vennootschapsrecht, aldus John Berrigan.

De bijdrage van verzekeraars en pensioenfondsen aan KMU

Volgens EIOPA kunnen Europese verzekeraars en pensioenfondsen ook bijdragen aan een verdere versterking van de KMU. Deze sectoren kunnen een grotere rol spelen bij het verdiepen en verder integreren van de Europese kapitaalmarkten, bijvoorbeeld door een uitgebreider scala aan beleggingsproducten aan te bieden en door het spaarvermogen van Europese burgers in te zetten voor de financiering van groene en digitale transitie. EIOPA heeft een aantal gebieden geïdentificeerd waarop de nieuwe Europese Commissie de KMU en de interne markt kan versterken. Het zijn: betere consumentenbescherming bij financiële diensten, bevordering van grensoverschrijdende activiteiten van verzekeraars en pensioenfondsen, en het gebruik van pensioendashboards om transparantie te verbeteren en retailinvesteringen te stimuleren. EIOPA is ook voorstander van 'auto-enrollment', waarbij werknemers automatisch deelnemen aan de pensioenregeling van hun werkgever, tenzij ze ervoor kiezen daarvan af te zien via een opt-out. Voor meer informatie [zie de website van EIOPA](#).

Solvency II

Herziening Solvabiliteit II-richtlijn en Herstel en afwikkelingsrichtlijn

Op 23 april 2024 keurde de plenaire vergadering van het Europees Parlement [de voorlopige tekst](#) goed van zowel [de herziening van de richtlijn Solvency II \(SII\)](#) als van [de herstel en afwikkelingsrichtlijn \(IRRD\)](#). Voor de herziene richtlijn SII stemden 549 MEP's voor, 56 stemden tegen en 9 onthielden zich van een stem. Voor de IRRD-richtlijn stemden een (kleine) meerderheid met 475 MEP's voor, 37 tegen en 99 onthielden zich van een stem. De IRRD creëerde duidelijk meer controverse.

Omdat de juristen-linguïsten achterstand hebben opgelopen en de aangenomen teksten nog niet door hen werden gevalideerd, is een definitieve adoptie voorzien in september of oktober 2024. De Raad, die haar goedkeuringsprocedure heeft opgeschort, zal de definitieve teksten aannemen nadat de correcties zijn aangebracht door het nieuwe EP. Vervolgens worden de teksten ondertekend en gepubliceerd in het Publicatieblad, hoogstwaarschijnlijk vóór het einde van 2024.

Lidstaten krijgen 24 maanden de tijd om de teksten om te zetten in nationaal recht, met de toepassing die één dag later plaatsvindt. Dit wordt na verwachting eind 2026 of begin Q1 2027.

Werk met betrekking tot Niveau 2, het aanpassen van de SII gedelegeerde Verordening van de Commissie (EU)2015/35, is gestart en gebaseerd op de voorlopig aangenomen tekst. In

deze tekst zijn duidelijk mandaten opgenomen voor de Commissie om gedelegeerde verordeningen vast te stellen. Over een aantal daarvan leverde EIOPA nog geen advies, omdat ze pas tijdens de onderhandelingen met de medewetgevers toegevoegd zijn.

Op 30 april 2024 ontving EIOPA een verzoek van de Commissie voor een “request for technical advice on specific items in the SII delegated regulation”. De vraag betrof:

- de methodologie die moet worden gebruikt bij de classificatie van ondernemingen (en groepen) als klein en niet-complex, en de criteria voor het verlenen of intrekken van goedkeuring door de toezichthouder voor evenredigheidsmaatregelen die moeten worden toegepast door ondernemingen (en groepen) die niet als klein en niet-complex zijn geclassificeerd;
- de standaardformule (SF) kapitaalvereisten voor blootstellingen aan centrale tegenpartijen (CTP's) wanneer zij directe clearingleden worden;
- de SF-kapitaalvereisten voor beleggingen in cryptoactiva.

De deadline voor het advies over de eerste twee punten is vastgesteld op 31 januari 2025. De deadline met betrekking tot de crypto-activa-items is op 30 juni 2025. Er wordt verwacht dat EIOPA in de komende maanden de belanghebbenden raadpleegt.

Er kunnen nog verdere technische vragen worden verwacht. De Commissie wijst erop dat in het kader van de voorlopige SII-tekst twee overwegingen wijzen op een mogelijke herziening van de gedelegeerde Verordening met betrekking tot de behandeling van securitisatieposities en de verwijdering van gegevens van het Verenigd Koninkrijk uit de

kalibratie van kapitaalvereisten volgens de standaardformule. Deze onderwerpen, die nu geen deel uitmaken van deze adviesoproep, kunnen in een later stadium afzonderlijk worden behandeld, aldus de Commissie.

Aangezien de Commissie zich het recht voorbehoudt om het aan EIOPA verleende mandaat te herzien en/of aan te vullen, heeft zij op 25 mei 2024 een eerste vergadering met de deskundigen van de lidstaten in de deskundigengroep van de Commissie inzake banken, betalingen en verzekeringen (EGBPI) bijeengeroepen. Tijdens deze vergadering werden de besprekingen met de lidstaten over de gedelegeerde verordening betreffende SII gestart en mogelijke wijzigingen voorbereid.

Wat de IRRD betreft, zijn er momenteel geen EGBPI-vergaderingen gepland voor 2024. Zodra de IRRD in werking is getreden, zal de Commissie omzettingsworkshops organiseren met de nationale autoriteiten, maar dit zal waarschijnlijk pas in de loop van 2025 zijn. Wat betreft de voorbereiding van de instrumenten van Niveau 2 (en Niveau 3), deze zijn gemandateerd aan EIOPA, die deze in samenwerking met de nationale autoriteiten zal opstellen. Wanneer EIOPA klaar is met haar ontwerpen van technische regulerings- en uitvoeringsnormen (instrumenten van Niveau 2, RTS en ITS), zal zij deze ter goedkeuring aan de Commissie voorleggen door middel van een gedelegeerde verordening.

Passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid

Het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, ook wel CS3D genoemd, is op 24 april 2024 [door het Europees](#)

[Parlement aangenomen](#) en [door de Raad op 24 mei 2024](#). [Het voorstel van de Commissie](#) dateerde van 23 februari 2022. De richtlijn moet nu nog ondertekend worden en gepubliceerd in het Publicatieblad. De richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na publicatie. Lidstaten hebben twee jaar de tijd om de tekst om te zetten naar nationaal recht.

[Rapporteur Lara Wolters \(S&D, NL\)](#) is uiterst tevreden met het resultaat. Ze zei na de stemming: *"De stemming van vandaag is een mijlpaal voor verantwoord ondernemerschap en een belangrijke stap in de richting van het beëindigen van de uitbuiting van mens en planeet door cowboybedrijven. Deze wet is een moeizaam bevochten compromis en het resultaat van vele jaren van moeizame onderhandelingen. Ik ben trots op wat we hebben bereikt met onze progressieve bondgenoten. In het volgende mandaat van het Parlement zullen we niet alleen strijden voor een snelle uitvoering ervan, maar ook voor een verdere verduurzaming van de Europese economie."*

De nieuwe regels, met uitzondering van de mededelingsverplichtingen, zullen geleidelijk van toepassing zijn op EU-bedrijven (en niet-EU-bedrijven die dezelfde omzetcategorieën in de EU bereiken). Vanaf 2027 geldt de richtlijn voor bedrijven met meer dan 5.000 werknemers en een wereldwijde omzet van meer dan 1.500 miljoen euro. Vanaf 2028 moeten bedrijven met meer dan 3.000 werknemers en een wereldwijde omzet van 900 miljoen euro aan de vereisten voldoen. Vanaf 2029 gelden de verplichtingen voor alle overige bedrijven die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, inclusief bedrijven met meer dan 1.000 werknemers en een wereldwijde omzet van meer dan 450 miljoen euro.

Met betrekking tot de financiële sector hebben enkele lidstaten zwaar gelobbyd om deze sector niet onder deze richtlijn te laten vallen. Dit is grotendeels gelukt. Volgens de richtlijn mag de definitie van de term “activiteitenketen” voor gereguleerde financiële ondernemingen niet de downstream zakenpartners omvatten die hun diensten en producten ontvangen. Daarom valt bij gereguleerde financiële ondernemingen alleen het upstream deel, en niet het downstream deel, van hun activiteitenketen onder deze richtlijn. Zakenpartners zijn entiteiten waarmee de financiële instelling een commerciële overeenkomst heeft met betrekking tot activiteiten, producten of diensten van de onderneming.

Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, verzekeringsholdings, gemengde financiële holdings die deel uit maken van een verzekeringsgroep en die onderworpen zijn aan groepstoezicht, evenals SPV's vergund krachtens artikel 211 van de richtlijn SII, worden beschouwd als gereguleerde financiële ondernemingen. Dit geldt ook voor IBPVs overeenkomstig artikel 2 daarvan, tenzij de lidstaat overeenkomstig artikel 5 van de IORP-richtlijn ervoor heeft gekozen om die richtlijn geheel of gedeeltelijk niet toe te passen op IBPVs. Verzekerings- en herverzekeringcaptives vallen er wel volledig onder.

Van gereguleerde financiële ondernemingen wordt wel verwacht dat zij rekening houden met negatieve effecten en hun zogenaamde “hefboomwerking” gebruiken om invloed uit te oefenen op ondernemingen. De uitoefening van aandeelhoudersrechten kan een manier zijn om deze hefboomwerking aan te wenden, aldus overweging 51.

De Commissie moet uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn een verslag indienen bij het EP en de Raad over de noodzaak om aanvullende vereisten vast te stellen

inzake passende zorgvuldigheid op het gebied van duurzaamheid op maat van de geregementeerde financiële instellingen, eventueel vergezeld van een wetgevingsvoorstel.

De Commissie kreeg het mandaat om richtsnoeren uit te vaardigen, waaronder sectorspecifieke richtsnoeren, richtsnoeren voor vrijwillige modelcontractbepalingen en een centrale helpdesk. De lidstaten moeten een of meer toezichthoudende autoriteiten aanwijzen, dit kan ook de autoriteit zijn die belast is met het toezicht op de financiële sector. De Commissie zal een Europees netwerk van deze toezichthoudende autoriteiten oprichten.

Disclaimer

Alhoewel dit werk is opgesteld op basis van betrouwbare bronnen en nauwkeurig onderzoek, is ICODA European Affairs in geen enkel opzicht verantwoordelijk voor de informatie die is gepubliceerd in deze EU-nieuwsbrief.

ICODA is sinds 1991 actief op het gebied van Europese belangenbehartiging. Het kantoor is gevestigd midden in de Europese wijk van Brussel. Vanuit deze centrale positie verleent het bureaudiensten aan het bedrijfsleven, nationale en lokale overheden, NGO's, de Europese Commissie en Europese koepelorganisaties. Naast monitoring bestaat de dienstverlening uit advisering en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van European Affairs. ICODA adviseert haar cliënten over de te volgen lobbystrategie, de juiste timing van de lobby en de wijze van informatieverstrekking aan de Europese beleidsmakers. Deze nieuwsbrief is geschreven door Lodewijk Buschkens (ICODA European Affairs) en Lieve Lowet (Schuman European Affairs).

Research afgesloten op 17 juni 2024.

Koninklijk Actuarieel Genootschap